

Tencere

Ayla ABAK

Dolabın kapağını birden açıp kapadı. O anda, orta raftaki düdüklü tencere üstünde bir yansı gördü. Kapattıktan sonra fark etti. Tencerenin tümsek aynasında gördüğü şey kendi yüzüydü. Acele içinde iş görmekten kızarmış, şişmiş; anlamsız bir yüz.

Koşturma arasında fotoğrafı çekilmiş gibiydi ansızın. O şipşak çekilmiş görüntü, tencerenin üstünde kalmış mıydı? Tekrar açtı baktı, evet ordaydı. Kendisine asık suratla bakan kendisi... Nasıl bir yüzdü bu? O böyle miydi? Kırılğanlaştı. Hızla geçen hayatın kendisini bu kadar değiştirmesine... Aynadaki kişiye uzunca baksa tanıyordu kendisini. Ama bu tencere çok acımasızdı.

Demek trans hâlinde iş görürken böyle görünüyordu. Yüzünün gerçek hâli buydu. Dinginliği olmadan nasıl da başkası gibiydi. Başkası kimdi? Başkasına başkası olarak görünen kendisiydi bu... Demek böyle yaşlanıyordu insan.

Bulaşığı bitirip çocukların işleriyle uğraşmaya başladı ama akli tencere-deydi. O kızarmış ve kaşları çatık yüzü saklayan tencere. Hain ve açık göz bir atakla kendini ele veren tencere. Kimsenin iyi bilmediği bir gerçeği, bir sırrı yüzüne çarpıveren tencere...

Gülümsemeye çalıştı. Yanak kasları ağrıyordu, olmadı. Evin içinde dolaşanlar onu görmüyor muydu? Niçin ona çirkin, somurtkan ve yaşlı olduğunu söylemiyorlardı? Niçin, "Anne ne oldu sana? Bu nasıl yüz böyle!" demiyorlardı.

Alışmış olmalıydılar. Belki de işlerini gören kadının yüzüne önem vermiyorlardı. Olabilir miydi acaba, yüzüne bakmıyorlardı... Evet, kimse ona bakmıyordu.

- Beyaz tişörtüm nerede anne?
- Yıkandı, balkonda.
- Trafik kitabım nerede?

- Raftadır.
- Yok, olsa sormazdım.
- Okuldaki dolapta kaldı öyleyse.
- Aramadın ki ...
- Sen aramalısın.

Yüze ihtiyaç yoktu ki bunları konuşmak için. Bir yüzü olmasaydı da olurdu.

- Çay hazır mı?
- Hazır sayılır, biraz demlensin.
- Yarın biraz meyve al. Kavun, karpuz ...
- Elma var, getireyim mi?
- Hayır, çay istiyorum.

Bunları konuşmak için yüze ihtiyaç yoktu ki ... Olmasa da olurdu.

Ertesi gün, temiz bir sabah... Karşı kaldırımın nar ağacı çiçekleri, yeşil perdenin aralık yerinde fosforlu bir turuncuyu kamaştırdı. Gün doğusu esti, pamuk şeker ve patlamış mısır benzeri kokular doldu sokaktan. Bir deniz serabı arka sokaktan dolandı evin dar bahçesine. Bir teselli gibi ufuktan bir martı sesi yankılandı. Herkes bir yere dağılıp gitmişti. Ayna uzaktaydı. Halı temizlenmek için bekliyordu. Alışveriş edilecek, yemek yapılacak; perdeler çoktandır ihmal edilmiş.

Perdeler yıkanınca değişirdi ama o, yüzünü yıkasa da değişmeyecekti. Aynalar uzaktı iyi ki ... Yüzünü umursaması gerekmiyordu. Birileri gelince ama yine merak edecekti yüzünü. Dijital fotoğrafını çekip baktı, neredeyse tence-redekinin aynısı. Hazırlıksız yüz ... Hazırlık yapamıyordu artık. İsteddiği kadar gülümse sin, hazırlıksızdı. Ölümle karşılaştığında da böyle hazırlıksız olacaktı işte. Hemen sildi fotoğrafı.

İnsan yavaş yaşlanmaz mıydı? Böyle birdenbire olur muydu?

Geçen zamanı hatırlamaya çalıştı. Sadece bazı anlar vardı aklında. Donup kalmış saniyeler. Büyürken elbiselerim küçülürdü, hatırladım, dedi. Büyüyle çok olmuş olmalı.

Bütün gün gülümseme çalışması yaptı. İğreti ve yalancıydı gülümsemesi ... Yaranmaya çalışan bir memurun kaba amirine gülümsemesi gibi ...

Arabalar hızla akıp geçiyordu caddeden. Uzaklara, zamanın olmadığı bir yerlere gidiyor gibiydiler. Zamanın insanı ezmediği yerlere ... Yoksa hızlı zaman rüzgârı duranlara daha mı sert çarpıyordu? Kendiyle beraber akanlara

daha dost, yumuşak ... O duruyordu. Belki de durdukça yaşlanıyordu.

O anda televizyonda bir merkep gördü kadın. Başı öne eğik, dar sokaklarda dolaştırılan bir merkep... Sırtındaki kirli çuvallara çöplerin konması için bekliyor, sonra bir başka gölgeli sokağa doğru alışkın adımlar atıyordu. Fakat ne zarif adımlardı onlar öyle. Bastığı yerler Leyla'nın geçtiği yerler gibi şerefle niyordu sanki. Güvenli, yumuşak ve sakin adımlar... Durduğunda arka ayaklar aynı hizada olana kadar küçük kımlıdanmalar. Sonra yine nazenin ve güçlü dokunmalar, sokağın taşını incitmeden... Yolcu yolunda gerek...

Merkep hiçbir şey sorgulamadan yürüyordu. Çok güzeldi merkep. Hiç itirazı yoktu. Anı yaşamak için tepinmiyor, anırmıyordu. İriydi hüznünlü gözleri, biliyordu bir şeyler ama umursamıyordu. Ne yaşlanmak ne ölecek olmak ne de aynılık... Umurunda değildi. Varoluşunu gerçekleştirme için yaşaması yeterliydi. Zaman gibi ve zamanla birlikte akıyordu. Gelmişti, gidecekti. Üzülme anlamsızdı. Merkep bunu biliyordu. Nasıl da olgundu. Yoksa o zarif adımları atamazdı. Bu hayat da böyle olsun işte, diyordu. Benim hayatım da bu...

Gülümsedi ona kadın. Zorlanmamıştı. Yüzü birden güzelleşti ama bunu bilmiyor ve merak etmiyordu. "Ölüm sarhoşluğu gerçekten geldiğinde 'Ey insan! İşte kaçıp durduğun şeydir bu.' denir." ayetini anımsadı.

Kaçıp duranlar hep aynaları kolluyorlardı. Onu ciddiye alıyorlar ve onda kendilerini arıyorlardı. Aynaya bakmak için durmak matem demektir. Matem her şeyi durduruyordu.

Bir merkep işi oluruna bırakınca zarif adımlar atabiliyordu, peki ya merkep aynaya kendi gibi bakarsa... Yüklerini atıp kaçardı belki. İssiz bir dağ başında gökyüzü onun başını bir kaya gibi ezerdi.

Kadın kalktı; gözünü kapatarak tencereyi raftan çekti, en alt göze koydu. Derin bir nefes aldı, rahatlamıştı. Öyle yavaş ki zaman, anlayamazdı insan yaşlandığını. Öyle hızlı ki, itiraz edecek zaman yoktu. "Yeterince kaçıp durdum." dedi; ömrüne kaldığı yerden devam etti.